

OB INA TRBOVLJE

ĦUPANJA

Mestni trg 4, 1420 TRBOVLJE, tel.: 0356/34-730, 34-800,
faks: 0356/27-986, e-mail: obcina.trbovlje@trbovlje.si

DRUŠTVO INVALIDOV TRBOVLJE
ULICA 1. JUNIJA 4
1420 TRBOVLJE
TELEFON: 03-56-31450: 31455
FAX: 03-56-31451
E-mail: di.trbovlje@siol.net
TRANSAKCIJSKI RAĀUN: pri LB Trbovlje
26330-0089476126 DĖ48026450

PORO ILO O IZVAJANJU AKCIJSKEGA NA RTA ZA NEODVISNO ĦIVLJENJE INVALIDOV V LETU 2016 V OB INI TRBOVLJE

Predsednik

Vesel ũALJA

Ħupanja ob ine Trbovlje

Jasna GABRI , mag.

Datum: 20. 3. 2017

Ĥtevilka: 141-1/2017-1

KAZALO:

<u>Uvod</u>	3
<u>Področje obveščanja in osveščanja občanov</u>	4
<u>Skrb za zdravje</u>	5
<u>Rehabilitacijski programi</u>	5
<u>Strokovno podporne storitve in programi</u>	6
<u>Dostopnost objektov</u>	8
<u>Izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami ter invalidov</u>	8
<u>Zaposlovanje invalidov</u>	11
<u>Stalna materialna varnost in vzpodbujanje aktivnega delovanja</u>	12
<u>Družinsko življenje in spoštovanje osebne integritete</u>	13
<u>Udejstvovanje na področju kulture</u>	14
<u>Šport</u>	15
<u>Verske aktivnosti</u>	16

Uvod

Projekt »Ob ina po meri invalidov« je Zveza delovnih invalidov oblikovala na osnovi pobud svojega članstva in je odgovorna nosilka projekta. Oblikovala ga je z namenom, da bi v njem vsi invalidi in jim spodbudila lokalne skupnosti k natančnim in trajnim dejavnostim za doseganje večje kvalitete življenja invalidov v njihovem primarnem okolju, za njihovo socialno vključenost in sodelovanje v družbenem življenju kraja - za večjo kvaliteto življenja vseh občanov.

Projekt spodbuja občino kot lokalno samoupravno skupnost, da se skladno s svojo vlogo odgovorno odziva na potrebe in interese vseh občanov, torej tudi tistih s tako imenovanimi posebnimi potrebami; da skrbi za njihovo bolj kvaliteto življenje v skupnosti in pri tem upošteva razlikovitost njihovih potreb in možnosti; da povezuje dejavnost in odgovornost različnih javnih služb, pa tudi gospodarskih dejavnikov v občini. Izjemno pomembno je, da daje civilni družbi prostor/možnost, da uveljavi tvorno svojo vlogo in aktivira svoje članke, torej tudi invalide, v skupnem delovanju.

Uresničevanje projekta je pomembno za vse invalide v občini, saj se odziva na raznovrstne potrebe in interese invalidov in spodbuja povezovanje in usklajeno delovanje vseh invalidov oziroma invalidskih organizacij na lokalni ravni. Istočasno se projekt odziva tudi na potrebe drugih skupin občanov (na primer starejše) in tako prispeva k večji kakovosti skupnega življenja.

Zveza delovnih invalidov Slovenije uveljavlja s projektom "Ob ina po meri invalidov" nov metodološki pristop k uresnitvi evanjskih Standardnih pravil za izenačevanje možnosti invalidov. Skladno s svojim statusom reprezentativne invalidske organizacije, poslanstvom, cilji in nalogami organizacije, zvešilnimi mednarodnimi dokumenti, ki jih je dolžna uresničevati država, pa tudi občine in drugi dejavniki, razvija celovito zasnovo uresnitve evanjskih dokumentov na lokalni ravni. Agenda 22 predstavlja dober praktičen pripomoček. Sprejeta Konvencija o pravicah invalidov daje projektu dodatne možnosti za doseganje ciljev projekta.

Sodobni pogled na invalidnost temelji na človekovih pravicah, na prepovedani diskriminaciji in zagotavljanju enakih možnosti in enakih obvez za vse. Invalidi so ljudje z dolgotrajnimi telesnimi, duševnimi, intelektualnimi in senzoričnimi okvarami, ki jih v vsakdanjem življenju ovirajo ali omejujejo v tem, da bi enako, polno, učinkovito in enakopravno sodelovali v družbi. Zato se vsi, ki lahko pripomoremo k boljšemu življenju invalidov, trudimo, da bi vsak po svojih močeh dodal svoj prispevek k uresnitvi evanjskih nalog in ciljev, ki smo si jih skupaj zastavili s projektom »Ob ina po meri invalidov«. V zadnjem letu je bil na tem projektu uveljavljen pozitiven odziv občanov, društev, organizacij, zavodov, medijev in širše javnosti. Vsak od nas lahko prispeva kamenček v mozaik napredka in vsak kamenček zteje.

Skladno s Pravilnikom Zveze delovnih invalidov Slovenije o podelitvi listine »Ob ina po meri invalidov« mora občina vsako leto zvezi predložiti poročilo o izvajanju akcijskega načrta za neodvisno življenje invalidov v občini.

Leto 2016 je bilo v sploznem aktivno, kar je razvidno iz poročila. Vsa področja iz akcijskega načrta so dobro zastopana in menimo, da smo dobro sledili zastavljenim ciljem. Zavedamo pa se, da imamo še veliko zastavljenih ciljev in nalog.

Področje obveščanja in osveščanja občanov

Z osveščanjem in informiranjem žirze in strokovne javnosti je treba zagotoviti dojemanje invalidov kot enakovrednih in enakopravnih članov družbe.

Občina Trbovlje ima svoje kanale obveščanja razpletene preko spletne strani, Facebooka in Twitterja, kjer je vsakodnevno prisotna. Na občinski spletni strani je tudi rubrika »Odgovori in vprašanja novinarjev« in posebna stran namenjena projektu »Občina po meri invalidov«.

Ker pa elektronski mediji ne pridejo v vse domove, smo poskrbeli tudi za vse tiste, ki teh medijev ne spremljajo.

V aprilu 2012 je na vse naslove gospodinjstev v Občini Trbovlje prispel prvi brezplačen izvod časopisa Sr(e)no Trbovlje. V letu 2016 smo izdali 4 ztevilke časopisa. Z njim želimo vse občane in občanke seznaniti z dogajanjem v občini, z novostmi in raznimi projekti. Vsem ostalim obiskovalcem naše spletne strani pa je naš časopis dosegljiv na povezavi **Sr(e)no Trbovlje**, kjer so objavljene tudi tiste novice, ki zaradi prostorske stiske niso v tiskani izdaji. V časopisu s svojimi prispevki sodelujejo tudi humanitarna in invalidska društva, ki aktivno delujejo na področju Trbovelj. Brezplačen časopis so prejela vsa gospodinjstva v Trbovljah. Naklada je bila 7.500 izvodov. Iz proračuna je bilo namenjenih in porabljenih 21.770. € za tisk, oblikovanje, lektoriranje in raznos časopisa Sr(e)no Trbovlje.

Občina Trbovlje na svojih spletnih straneh redno obveščata občane in vse druge uporabnike interneta o aktivnostih v občini. Stran je sprotno ažurirana, vsako društvo ali organizacija pa ima možnost brezplačne objave svojih obvestil, novic in vabil.

Sredstva v višini 12.703 € so bila namenjena za objavo novic, razpisov, obvestil, informiranju poslužalcev o delu občinske uprave in občinskega sveta, objavo povabil na različne prireditve in estitke občinskega in državnih praznikov na lokalnih radijskih postajah.

Lokalne televizije v svoj program vključujejo vse pomembne dogodke v občini. Gre za programsko sodelovanje po pogodbi z lokalno televizijo in sicer za objave, ki se nanazajo na informiranje o delu občine, občinskega sveta, delu družtev, podjetij, zavodov in občanov; objave intervjujev z županjo ter objave obvestil, oglasov in vozil, snemanje ter predvajanje občinskih sej in drugih prireditev, objave obvestil županje na videostraneh, snemanje in predvajanje novinarskih konferenc ipd..V ta namen je bilo iz proračuna občine Trbovlje porabljenih 14.531 €.

Društvo invalidov ima pri svojih prejšnjih prostorih, na Ulici 1. junija, postavljeno informativno tablo, kjer redno obveščata svoje članke in tudi druge občane o dogajanju v društvu.

V vzgojno izobraževalne zavode, vrtnice in osnovne ter srednje zole, so integrirane osebe s posebnimi potrebami, tako da lahko ostali otroci razvijajo pozitiven odnos do različnosti, invalidnosti pa tudi starosti. Gimnazija Trbovlje ima v svojem programu dela tudi prostovoljno delo v Domu upokojencev in VDC Zagorje, kjer dijaki nudijo družabništvo, saj je tudi tako delo ena izmed oblik izobraževanja na tej srednji zoli.

Pri vhodu v občinsko stavbo imamo urejeno informativno točko, kjer so dostopne različne tiskane publikacije humanitarnih in invalidskih družtev, ki delujejo v občini Trbovlje.

Področje je obvezno financirano s strani občine, zato menimo, da so informacije vsem, ki si jih želijo, dobro dostopne. Zavedamo se pomembne vloge vseh medijev pri ozaveščanju javnosti, zato medije redno seznanjamo o vseh novostih.

V Mladinskem centru Trbovlje aktivno ozaveščamo javnost, zlasti mlade, o problematiki invalidnosti (dogodek živa knjižnica). Mladi spoznavajo problematiko invalidnih oseb tudi v okviru mladinskih izmenjav.

Skrb za zdravje

Program Droga Občina Trbovlje razpise na podlagi Pravilnika o sofinanciranju programa Droga, v katerem je opredeljeno, da se sofinancirajo posamezni programi izvajalcev, namenjeni informiranju v zvezi z drogami, organizaciji raznih predavanj na temo drog in drugim dejavnostim v zvezi s preprečevanjem tovrstne odvisnosti.

Pogodbe smo sklenili s petimi izvajalci (Mladinski center Trbovlje, Srednja tehniška in poklicna šola Trbovlje, Gimnazija in ekonomska srednja šola Trbovlje, Zdravstveni dom Trbovlje in SOCIOS-Zavod socialnih storitev). Za ta namen je bilo porabljenih 3.483 EUR,

Občina Trbovlje je po zakonu zavezanica za plačilo obveznega zdravstvenega zavarovanja za tiste občane, ki so državljanji Republike Slovenije, s stalnim prebivališčem v občini Trbovlje, brez prejemkov in niso zavarovani iz drugega naslova. Občina krije tudi obvezno zdravstveno zavarovanje za otroke do 18. leta, ki zaradi različnih razlogov ne morejo biti zavarovani po starših, skrbnikih. Za zdravstveno zavarovanje občine leta 2016 porabljenih 327.510 € kar je omogočilo zavarovanje cca. 860 upravičencem.

Občina Trbovlje je socialno ogroženim družinam in posameznikom zagotavljala skupaj 24 kosil dnevno do julija 2016, v drugi polovici leta so bili uporabniki preusmerjeni v razdeljevalnico hrane Rdečega križa. V ta namen je bilo porabljenih 14.461 €.

Rehabilitacijski programi

Občina Trbovlje vsako leto pripravi razpis za dodelitev sredstev iz občinskega proračuna, posebej za invalidske ter humanitarne organizacije in posebej za šport ter kulturo.

Posameznim humanitarnim organizacijam in društvom so sredstva dodeljena na osnovi javnega razpisa. Na razpisu so bila odobrena sredstva 20 društvom. Občina je iz svojega proračuna financirala 8 društev s sedežem v Trbovljah in 12 društev s sedežem izven Trbovelj, vendar pa so njihovi člani tudi občani nase občine. Sredstva so bila namenjena za financiranje socialnih programov, v katerih so vključena tudi sredstva za rehabilitacijske programe. Porabljenih je bilo 17.784 €. 70 % teh sredstev se je po merilih in kriterijih pravilnika razdelilo na društva, ki imajo sedež v Trbovljah, 30 % sredstev pa na društva, ki imajo sedež izven Trbovelj, vendar so njihovi člani tudi občani nase občine.

Na podlagi mnenja zdravstvene službe otroškega dispanzerja Zdravstvenega doma Trbovlje občina, zaradi visoke stopnje obolevnosti otrok na dihalih, vsako leto sofinancira rehabilitacijo oziroma letovanje obolelih otrok na dihalih. Otroški dispanzer Zdravstvenega doma Trbovlje dve vrsti let sodeluje pri izboru in nadzoru otrok, ki v organizaciji Društva prijateljev mladine Trbovlje letujejo v otroških letovizih. Letovanja v otroškem letovizu Savudrija se je udeležilo 14 otrok z zdravstveno indikacijo. Za ta namen smo porabili 4.690 EUR.

Občina je skladno z zakonodajo s področja socialnega varstva dolžna zagotavljati tudi mrežo javne službe za izvajanje socialno varstvene storitve pomoči družini na domu. V občini Trbovlje izvaja to dejavnost Dom upokoencev Franca Salamona Trbovlje.

V letu 2016 je bilo za ta namen porabljenih 89.699 EUR. Število upravičencev do pomoči na domu se giblje od 55-70, storitev pa je izvajalo osem socialnih oskrbovalk DUFŠ Trbovlje. Z izvajanjem pomoči na domu se zmanjša število tiskov, ki jih sprejem v domsko oskrbo, ta oblika oskrbe pa je tudi bistveno cenejša od institucionalnega varstva.

Skladno z veljavno zakonodajo je ob in, poleg Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, sofinancirala dejavnost Centra za socialno delo in sicer program »Osebne pomoči«. Za ta namen je bilo v letu 2016 porabljenih 1.500 €.

Strokovno podpirne storitve in programi

Različnost je ena izmed tematik, ki so redno na programu dejavnosti Mladinskega centra Trbovlje. Z različnimi aktivnostmi, orodji (delavnice, razstave, pogovorni večeri) obravnavajo teme različnosti z namenom, spodbujanja strpnosti in sožitja med ljudmi. Letno izvajajo tudi aktivnosti s področja humanitarnosti.

Mladinski center Trbovlje je koordinator projektov Evropske prostovoljne službe, v okviru katerih VDC in MENT Trbovlje gostita evropske prostovoljce, ki se vključujejo v delo obeh organizacij.

Dnevni center MENT Trbovlje je javni, verificirani socialno varstveni program, ki v lokalnem okolju predstavlja pomemben del dopolnitve javne službe socialnega varstva na področju duševnega zdravja. Leta 2016 se je v individualno, skupinsko, timsko in skupnostno delo vključevalo 148 posameznikov s težavami v duševnem zdravju in njihovi svojci. Program je namenjen psihosocialni rehabilitaciji in prevzema organizacijo dnevnih aktivnosti, je strokovno voden in se izvaja v skladu s Kodeksom etičnih načel v socialnem varstvu. Osnovni cilj programa je dosežiti vizijo stopnje psihosocialne rehabilitacije in okrevanja oseb s težavami v duševnem zdravju. Dnevni center je nepogrešljiv na poti k večji samostojnosti in uspešnemu razrezevanju vsakdanjih težav ter prevzemanja vloge v družbi.

V programu Socialna vključevnost je bilo v letu 2016 vključeno 7 posameznikov z odložitvijo nezaposljivosti po zaključeni zaposlitveni rehabilitaciji.

Program Pisarna za informiranje in svetovanje Zasavje (PIS Zasavje), ki je organizirana v okviru Društva Ozara in je organizirana oblika psihosocialne pomoči in podpore osebam s težavami v duševnem zdravju, ki se med drugim lahko izvaja v njihovem življenjskem okolju (na domu, v javnih prostorih), na željo uporabnika pa tudi v pristojni organizaciji. Program je namenjen tako ljudem z težavami v duševnem zdravju, kot ljudem v stiski in njihovim svojcem. Večina uporabnikov ima dolgotrajne težave v duševnem zdravju in posledično priznana invalidnost.

Ozara deluje s ciljem krepitev osebne moči oziroma opolnomočenja, zmanjševanja socialne izključitve, večanja participacije uporabnika storitev v socialnem okolju. Ciljni populaciji nudi in zagotavlja: individualno pomoč, svetovanje, informiranje, urejanje, vodenje, nastopanje in organiziranje podpore z namenom, da se uporabniku omogoči razvijanje, dopolnjevanje, ohranjanje ter izboljšanje njegovega socialnega funkcioniranja.

Dejavnosti programa so usmerjene v terensko delo, kar pomeni, da uporabniku ponudijo pomoč v njegovem življenjskem okolju, torej v okolju kjer živi, dela. Terensko delo omogoča večjo fleksibilnost pri zagotavljanju storitev ter hitreje in bolj neposredno nudenje pomoči. Terenski delavci so pogosto v situaciji, ko namesto uporabnikov naredijo prvi korak v smeri rešitve njihovih težav ali pa so vezni člen v verigi pomoči med njimi ter drugimi službami.

V okviru programa so si zastavili cilj, da bodo vsakemu vključenemu uporabniku zagotovili individualni pristop in obravnavo ter ga opolnomožili za čim bolj samostojno življenje. Program zagotavlja, da so uporabniki sodelovali v ustvarjanju storitev oz. da imajo možnost vplivati na to, kakšne socialne storitve prejmejo, kje jih prejema in imajo nadzor nad njihovim izvajanjem.

Program zagotavlja ljudem s težavami v duševnem zdravju neposredno pomoč in asistenco, informiranje in svetovanje, zagovornišvo, koordinacijo izvajanja storitev, povezovanje izvajalcev in subjektov v skupnosti, koordiniranje in izvajanje socialne oskrbe, delo z družino, organiziranje in koordinacija programov izobraževanja, koordiniranje in izvajanje dopolnilnih programov, organiziranje in informiranje javnosti ter organiziranje spremstva in družbenja v vsakodnevnih aktivnostih. Prav tako se organizirajo delavnice in programi usposabljanja, vodijo delo v skupinah in podpirajo skupine za samopomoč, organizirajo in informirajo javnost ter organizirajo spremstvo in družbenja v vsakodnevnih aktivnostih.

Za njihove uporabnike so v letu 2016, poleg rednih dejavnosti, organizirali že 40 različnih skupin za samopomoč, 11 izobraževanj in 23 različnih prostovoljskih aktivnosti (3x celodnevno kopanje v Izoli, obisk predbošniške Ljubljane, obisk ljubljanskega gradu in ZOO, obisk Pirana in Solina). Udeleženi so bili tako uporabniki iz občine Trbovlje, kot tudi iz Zagorja ob Savi, Hrastnika, Litije in Šmartno pri Litiji.

Na podlagi veljavne zakonodaje s področja socialnega varstva ima pravico do izbire družinskega pomočnika polnoletna oseba s težko motnjo v duševnem razvoju ali težko gibalno ovirana oseba, ki potrebuje pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb (invalidna oseba). Družinski pomočnik je oseba, ki invalidni osebi nudi pomoč, ki jo le-ta potrebuje, lahko je tudi družinski član. Družinski pomočnik ima pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek v višini minimalne plače oz. sorazmernega dela plačila za izgubljeni dohodek v primeru dela s krajšim delovnim časom od polnega. Sredstva za delno plačilo za izgubljeni dohodek in del prispevkov za socialno zavarovanje zagotavlja občina. O tej pravici na podlagi javnega pooblastila z odločbo odloči pristojni center za socialno delo. V letu 2016 je imelo status družinskega pomočnika devet oseb, za sofinanciranje delnega plačila za izgubljeni dohodek družinskim pomočnikom je bilo porabljenih 84.119 €.

Dostopnost objektov

Dostopnost je širok pojem, ki ne obsega le dostopa do grajenega okolja in odprave arhitektonskih ovir, temveč tudi dostop do informacij oziroma komunikacij in s tem omogoča invalidu vključenost v življenje družbeno okolje oziroma v vse sfere človekovega življenja, kot so na primer izobraževanje, zaposlovanje, vključenost v politiko, športno in kulturno življenje ter dostopnost do zdravstvenih, socialnih in drugih storitev. Dostopnost daje invalidu možnost vključenosti v socialno, ekonomsko in politiko življenje.

Za klanino med DDT in Kitajsko restavracijo je bila narejena projektna dokumentacija, v letu 2017 pa je planirana izgradnja klanine.

Občina Trbovlje ima na svojih javnih površinah na voljo 37 parkirnih mest za invalide, zvečilo izdanih parkirnih kart pa je 405. Tri nova parkirna mesta za invalide so bila označena pri prenovi ceste in parkirišča na Opekarni.

Pri nadzoru mirujočega prometa ob inški redarji posebno pozornost posvečajo parkiranju vozil na mestih, ki so namenjena invalidom. Žal opažamo, da se zvečilo teh kršitev v občini Trbovlje ne zmanjšuje, predvsem v okolici Zdravstvenega doma oz. Bolnišnice, kar pripisujemo neustreznemu zvečilu parkirnih mest in nekulturi voznikov.

V sklopu ureditve pristajalnega mesta je bila izgrajena pristajalna ploščad, varovalna ograja, urejena dostopna pot za urgentna vozila do mesta pristanka helikopterja in ustrezna signalizacija. Vse to bo zagotovilo varnejši pristonek in vzlet helikopterja predvsem pri zagotavljanju nujne medicinske pomoči. Za ta namen je bilo porabljenih 33.065 €.

Obiskovalcem pokopališča v Trbovljah je na voljo električno vozilo, ki brezplačno vozi obiskovalce pokopališča po pokopališkem parku. Namenjeno je predvsem prevozu starejših in invalidnih oseb. Postajališče vozila je na parkirniški predpokopališčem. Električno vozilo je ekološko, skoraj neslišno prevozno sredstvo, prilagojeno potrebam uporabnikov.

Izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami ter invalidov

V Republiki Sloveniji morajo biti v skladu s 56. členom ustave vsem državljanom zagotovljene enake pravice in možnosti izobraževanja in usposabljanja. Izobraževanje je pomembna za razvoj človeka in njegovo udeležbo v družbi, za vstop na trg delovne sile in za razvoj osebnih zmogljivosti. Zato morajo biti invalidom dane enake možnosti udeležbe v celotnem izobraževalnem sistemu v rednih in posebnih programih na vseh stopnjah - od predšolske vzgoje do visokošolskega izobraževanja.

Izobraževalni sistem v Republiki Sloveniji temelji na usmerjanju otrok s posebnimi potrebami v zanje najprimernejše programe vzgoje in izobraževanja, s poudarkom na njihovem vključevanju v redne vzgojno-izobraževalne oblike. Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami na konceptualni in sistemski ravni skupaj z drugimi področnimi zakoni ureja vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami za celotno vertikalo od vrtcev, osnovne šole, splošnega srednjega, poklicnega in strokovnega izobraževanja (ki vključuje tudi vizije strokovno izobraževanje).

V Vrtcu Trbovlje imajo v razvojnem oddelku v enoti Mojca vključeni 5 otrok. Fantek, ki je tekoče gibljivo oviran, ki ima tudi tekočo motnjo v duševnem razvoju, uporablja prilagojen invalidski - otroški voziček. V oddelku so že zbirali otroci z zmerno motnjo v duševnem razvoju, ki pa niso gibljivo ovirani. Z dostopom nimajo tekoče.

V redni oddelki enote Pikapolonica je vključeni en otrok, ki je gibljivo oviran in ima spremljevalko. Z dostopom ni tekoče. Poskrbeli so tudi za ustrezno notranjo opremo (blazine in različne didaktične igre).

V vseh enotah Vrtca Trbovlje imajo v letu 2016/17 v 9. rednih oddelkih integriranih 16 otrok s posebnimi potrebami in dodatno strokovno pomočjo, 7 otrok pa je v postopku pridobivanja odločbe.

Vrtec Trbovlje izvaja veliko programov, ki pa ne morejo biti vključeni v ekonomsko ceno storitve, kot so športne aktivnosti, ekološki programi, prireditve za otroke vrtca in izven, itd. Sredstva za dodatne programe vrtca so bila v planu 2016 namenovana in namensko porabljena v višini 3.600 €.

Na OŠ Tonke Čadež niso imeli gibljivo oviranega učenca, mobilnega zgolj na vozičku, zato jim problematika gibanja po zoli za takega učenca ni poznana.

Na zoli imajo klan ino za dostop do pritli ja in klan ino pri spodnjem vhodu do telovadnice, pripadajo ih prostorov ter likovne u ilnice. Nimajo pa urejenega dostopa za gibalno oviranega u enca na invalidskem vozi ku do prvega nadstropja, kjer se izvaja pouk od 3. oziroma 4. razreda dalje, knji0nice, ki je v medeta0i, jedilnice in specializiranih u ilnic (tehnika, gospodinjstvo). Tudi sanitarij nimamo prilagojenih za invalidne osebe na vozi kih.

e bi prizlo do vpisa gibalno oviranega u enca na njihovo zolo, bi bila ureditev dostopnosti z vozi kom v vse zolske prostore vsekakor povezana s finan nimi strozki.

Status u encev s posebnimi potrebami ureja Komisija za usmerjanje u encev s posebnimi potrebami z odlo bo, ki narekuje prilagoditve dela z njimi in tudi morebitnega spremljevalca, v kolikor ugotovi, da je ta za u enca potreben.

Glede na to, da imajo na zoli tudi oddelek O¥ z ni0jim izobrazbenim standardom, opa0ajo, da u enci druga nost dobro sprejemajo. U enci, vklju eni v program z ni0jim izobrazbenmi standardom, se skozi vsa ta leta sobivanja z u enci ve inske O¥, uspešno socialno integrirajo v 0ivljenje in delo na zoli.

Na O¥ Ivana Cankarja doslej niso imeli u encev, ki bi za svoje gibanje potrebovali invalidski vozi ek. Tudi posebnih pobud starzev za urejanje take problematike ni bilo. Za dostop mamic z otrozkimi vozi ki je hiznik naredil klan ino pri vhodu na dvoriz ni strani. Le-to bi lahko uporabljali tudi za dostop z invalidskimi vozi ki.

e bi se potencialno pokazala potreba po delu z otrokom na invalidskem vozi ku, bi, predvidoma, organizirali pouk tako, da bi ve ina potekala v pritli ju zole. Kako bi rezevali vprazanje dostopa do knji0nice, sanitarij, jedilnice ali telovadnice pa bi se morali dogovarjati z ustanoviteljem, saj bi to predvidoma pomenilo precejznja finan na sredstva za adaptacije.

Otroci se z druga nostjo seznanjajo v okviru tem pri posameznih predmetih, med urami oddel ne skupnosti, med prilo0nostno oorganiziranimi predavanji in ob vsaki konkretni situaciji, ki jo zaznavajo in zahteva pedagogsko delo z mladimi. Otroke vsak dan sproti navajajo na strpnost in solidarnost.

Strokovni delavci zole u ence seznanjajo in vzgajajo v smeri spoztovanja razli nosti. V lu i teh na el strokovni delavci zole delujejo 0e v okviru konkretnih u nih situacij, ze posebej pa v okviru naravoslovnih dni in drugih specifi no usmerjenih aktivnosti ter v okviru ur oddel ne skupnosti. Pomembno se jim zdi tudi to, da v primeru nerazumevanja, netolerantnosti ali celo konfliktnosti takoj ustrezno reagirajo.

Petozolci so se z druga nostjo seznanili med dnevom dejavnosti na O¥ dr. Slavka Gruma v Zagorju, zestozolci in sedmozolci pa v Varstveno delovnem centru v Zagorju.

Na zoli je sicer osemnajst (18) u enk oz. u encev s posebnimi potrebami, ki jim nudijo razli ne oblike pomo i za premagovanje primanjkljajev, ovir oz. motenj s strani logopeda in/ali specialnega pedagoga in/ali psihologa (pedagoga) ter za premagovanje u nih primanjkljajev s strani u itelja. Za vse te u ence se izvajajo tudi svetovalne storitve.

Strokovni delavci zole so se v letu 2016 (avgust) z druga nostjo spoznavali v okviru celodnevnega izobra0evanja na O¥ dr. Slavka Gruma v Zagorju (O¥ s prilagojenim programom).

Na obinskem nivoju pa menijo, da bi bilo potrebno pomagati (zlasti mlajšim) osebam, ki se spopadajo z različnimi oblikami drugačnosti ali invalidnosti in posledično z zaposlitvenimi težavami, do različnih oblik zaposlovanja, kar bi okrepilo njihovo samozavest in kvaliteto samostojnega življenja.

Na OŠ Trbovlje s podružnico Alojza Hohkrauta in podružnico Dobovec je v šolskem letu 2016/17 vključeno 599 učencev. Na OŠ Trbovlje imajo dva gibalno ovirana učenca, na podružnici Alojza Hohkrauta enega. V oddelkih (8., 7. in 2. razred), kamor so ti učenci vključeni, se o tej temi vsakodnevno pogovarjajo.

Vsi trije učenci imajo v času pouka spremljevalke, ki jim dnevno pomagajo premagovati ovire, ki jih predstavljata šolski zgradbi, prav tako imajo glede na odločbo komisije za usmerjanje prilagoditve glede dela pri pouku športa in nekaterih predmetih, ki zahtevajo ročne in gibalne spretnosti.

V letu 2015 je bila pri OŠ Trbovlje urejena klanina za invalide, ki omogoča lažji dostop do telovadnice, poslovnih prostorov zole in nekaterih učilnic. Vizijski nivoji zole so za invalidne osebe že vedno tekoče dostopni. V letu 2016 so na podružnici Alojza Hohkrauta v sodelovanju z Obino Trbovlje poskrbeli za stopnišni vzpenjalec, ki učencu omogoča dostop v vizija nadstropja zole. Obina Trbovlje je iz svojega proračuna namenila za nakup stopnišnega vzpenjalca 9.308 €.

Obina Trbovlje ima v planu, da bo eno zolo uredila za učence, ki so na invalidskem vozičku. V ta namen smo naredili projektno dokumentacijo za izgradnjo dvigala. Projekt bo poleg samega dvigala predvideval projektne rešitve, ki bodo po preureditvi (izvedbi dvigala in ostalih ukrepov), omogočale dostop gibalno oviranim osebam v sam objekt, oba nadstropja, garderobni del v pritličju objekta telovadnice in v telovadnico.

GESŠ TRBOVLJE JE v okviru obveznih izbirnih vsebin dijakom ponudila delavnice z naslovom »Še vedno vozim, vendar ne hodim«. Dijaki se proti koncu srednje zole v visokem deležu vključujejo v promet kot vozniki. Preko resnih življenjskih zgodb, kjer se je akterjem zaradi prometne nesreče za vedno spremenilo življenje, so šoleli dijake opozoriti na pomen varne vožnje brez vpliva dovoljenih (alkohol) in nedovoljenih (droge v ožjem pomenu) substanc. Pogovor s lovekom, ki ima osebno izkušnjo, pušča dijakom močnejši vtis kot zgolj navajanje statističnih podatkov.

V tekočem šolskem letu je v izobraževalne programe GESŠ Trbovlje vključeno 6 dijakov s posebnimi potrebami, vendar nihče od njih ni gibalno oviran. Dijaki imajo prilagoditve v smislu podalžanega časa pri ocenjevanju, tolerance specifičnih napak, ki izvirajo iz motnje, napovedanega ocenjevanja, ocenjevanja izven razreda ali ocenjevanja po delih, po potrebi zmanjšanega ztečila ocen, prilagojenega teksta (večji razmik, velikost pisave), možnost fotokopij in dodatne strokovne pomoči v primeru daljše odsotnosti. Za dijake s posebnimi potrebami so oblikovane strokovne skupine, ki spremljajo njihov napredek in pripravijo zanje individualizirani program. Vsem dijakom s posebnimi potrebami pripada svetovalna storitev, ki zajema administrativne, organizacijske in svetovalne naloge v zvezi z zagotavljanjem pomoči.

Šola ni prilagojena za gibalno ovirane dijake, ki bi potrebovali invalidski voziček, ker so tako v vhodni avli kot tudi sicer po zoli stopnišča brez klanin in ali dvigal. Šola je trenutno v takšni finančni situaciji, da si vlaganje na tem področju ne more privoščiti. Če bi se šoleli na zoli izobraževati kakšen gibalno oviran dijak, bi se njegovim potrebam najlažje prilagodili s klanino v vhodni avli in z organizacijo pouka v pritličju (stalna učilnica), vendar pa bi zato potrebovali dodatna finančna sredstva.

STP Trbovlje ima prosotore na žužtarjevi v celoti prilagojene invalidom na vozi kih. Na zoli imajo v 1.letniku dijaka, ki je opredeljen kot te0ko gibalno oviran dijak. Diyak ima urejen ustrezen dostop do zole in u ilnic, primeren stol in mizo, zaradi te0av z grafomotoriko lahko dijak pri pouku uporabljala ra unalnik ima pa tudi prilagoditve pri preverjanju in ocenjevanju znaja.

Sredstva v vizini 4.456 " smo namenili za sofinanciranje programov v okviru Ož Slavka Gruma v Zagorju.

Za prevoze osnovnozolcev v zolo je bilo v letu 2016 porabljenih 270.367 ". Ob ina je v skladu z zakonodajo zagotavljala brezpla en prevoz v zolo osnovnozolcem, ki so od zole oddaljeni ve kot 4 km, oz. manj, e ni varne poti. V zolo se je dnevno vozilo okoli 200 osnovnozolcev. Poleg tega pa smo sofinancirali tudi prevoze v Ož Slavka Gruma v Zagorju.

Sredstva za ztipendije so bila v letu 2016 porabljena v vizini 21.537 ". žtipendiramo 12 ztipendistov, ki prejemajo ztipendije za nadarjene in »druge«, katere so vezane tudi na dohodek. V letu 2009 je bil sprejet nov Pravilnik o ztipendiranju, v katerega smo vklju ili tudi ztipendijo za ztudenta oz. ztudentko s posebnimi potrebami. V zolskem letu 2015/16 sta bili razpisani 2 ztipendiji za ztudenta oz. ztudentko s posebnimi potrebami, podeljena je bila samo ena, ker je bila samo ena prijava.

Zaposlovanje invalidov

Tako kakor izobrazba sta tudi delo in zaposlitev za invalide klju nega socialno-ekonomskega pomena pri samostojnem 0ivljenju. Zaradi ni0je izobrazbe imajo obi ajno manjze izhodiz ne mo0nosti pri zagotavljanju zaposlitve, slu0bo hitreje izgubijo in te0ko napredujejo. Omejitve pri delu zaradi zmanjzane ali omejene delovne zmo0nosti dodatno postavljajo invalida v slabzi polo0aj pri vklju evanju na trg delovne sile. Zaradi omejitev potrebuje ustrezne prilagoditve delovnega mesta in delovnega okolja. Zato je treba zagotavljati ukrepe, ki bodo invalidom omogo ali ve jo zaposljivost z razli nimi programi in usposabljanjem. Delodajalce je treba seznaniti z mo0nostjo prilagoditve delovnega okolja in delovnega mesta, invalide pa spodbujati k dejavnemu iskanju zaposlitve.

Trboveljska obmo na slu0ba Zavoda RS za zaposlovanje je v septembru, v okviru svojega dneva odprtih vrat, pripravila v predavalnici Delavskega doma Trbovlje posvet o zaposlovanju invalidov.

Direktorica ZRSZ OS Trbovlje je na kratko predstavila trg dela v Zasavju. Povedala je, da se zadnja leta ztevililo brezposelnih zmanjzuje. V letu 2016 je bilo v Zasavju 23 odstotkov ve potreb po delavcih, zaposlilo pa se je 12 odstotkov ve oseb kot v letu 2015. Opozorila je, da so med osebami, ki so te0je zaposljivi, tudi invalidi. Teh je med brezposelnimi v Zasavju okrog 15 odstotkov. Ve kot 60 odstotkov pa jih je starejih od 50 let, v ve ini pa imajo dokon ano le osnovno ali ni0jo poklicno zolo. Posvet je bil zato namenjen prav pove anju zaposlovanja invalidnih oseb in predstavitev »ovir«, ki delodajalce odvra ajo od tega.

V ta namen sta na posvetu primer dobre prakse zaposlovanja invalidov predstavili predstavnica podjetja za usposabljanje in zaposlovanje invalidov želva v Ljubljani in predstavnica trboveljske dru0be Telkom.

Javna dela se kot poseben program aktivne politike zaposlovanja izvajajo v okviru ukrepa kreiranja delovnih mest, ki je namenjen spodbujanju delovne in socialne vklju enosti ter izboljzanju usposobljenosti in delovnih vez in ranljivih skupin brezposelnih oseb.

Partnerji pri izvajanju programov javnih del so poleg Zavoda za zaposlovanje, z naročniki (Občina) in izvajalci programov javnih del.

Za vsak program javnega dela mora obstajati javni interes. Obstoj javnega interesa zagotavlja naročnik programa javnega dela. Naročniki so občine, pristojna ministrstva ali ustrezna strokovna organizacija (npr.: NUK, Univerza, ipd.). Javna dela lahko izvajajo neprofitni delodajalci.

ZRSZ je na svoji spletni strani objavil decembra 2015 prvo Javno povabilo za izbor programov javnih del za leto 2016, drugo javno povabilo pa je bilo objavljeno januarja 2016, tretje pa maja 2016.

Občina Trbovlje je preko programov javnih del omogoila zaposlitev ljudem, ki jim je potrebno zagotoviti sredstva za pokrivanje stroškov razlike plačil udeležencev (15%) in regres za letni dopust. Za udeležence, katerih plačila ne dosega minimalne plačila, pa je potrebno za plačila prispevke za socialno varstvo v skladu z zakonom, ki ureja prispevke za socialno varnost in kot osnovo upošteva minimalno plačilo.

Občina Trbovlje podpira politiko zaposlovanja preko javnih del in v bistvu vsem izvajalcem, ki so zainteresirani za izvajanje javnih del, to tudi omogoila. V letu 2016 smo omogoila zaposlitev 80 javnim delavcem. Javna dela so izvajali v 31 neprofitnih organizacijah (različna društva, zavodi, socialna podjetja). V program javnih del je bilo vključenih tudi nekaj invalidnih oseb. Za program javnih del smo v letu 2016 porabili 132.435 €.

Za prevoze občanov Trbovelj v Varstveno delovni center v Zagorju, katerega izgradnjo je sofinancirala tudi občina Trbovlje, smo naročena sredstva realizirali v vrednosti 8.250 €. Skupaj z Varstveno delovnim centrom zagotavljamo brezplačen prevoz 33 zaposlenim pod posebnimi pogoji za duševno in telesno prizadete, ki so občani nase občine.

V letu 2015 je Občina Trbovlje izpolnila svoje obveznosti glede nadomestne izpolnitve kvote, saj ima občina dolžnost zaposlovanja invalidnih oseb 2 % od celotnega zvešila zaposlenih. Z invalidskim podjetjem SINET d.o.o. in Fortuna PIL ima sklenjeno pogodbo o poslovnem sodelovanju za nadomestno izpolnitev kvote.

Stalna materialna varnost in spodbujanje aktivnega delovanja

Invalidi so izpostavljeni večjemu tveganju revščine kakor drugi ljudje, zato posebej se to izraža v zadnjih letih globalne finančno-gospodarske in javno-dolžniške krize na evrskem območju. Zato je treba sprejemati ustrezne ukrepe za socialno varnost, da bi zagotovili ustrezno ovljensko ravnanje invalidov. Pri tem je treba upoštevati, da se invalidi in njihove družine ali bližnji pogosto srečujejo z vizijimi stroški, ki nastanejo zaradi invalidnosti, kakor drugi ljudje.

V mesecu juniju 2015 smo na Občini Trbovlje odprli »Občinsko blagajno«, ki je namenjena občanom za plačevanje položnic brez provizije. Občani lahko plačujejo položnice za storitve nekaterih javnih zavodov in drugih uporabnikov. Občinska blagajna je odprta dvakrat tedensko, za njeno delovanje pa smo porabili 1.901 €, ki se nanazajo na tekoče stroške za delovanje (storitve odvoza denarja, najem dnevno naročnega trezorja). Prostor je v prtilju, tako da je omogočena nemotena uporaba tudi gibalno oviranim osebam.

Starši s stalnim prebivališčem v občini so v letu 2016 prejeli za novorojenčka darilne bonuse v vrednosti 60 EUR, darilni bonus za enoletno članarino v Knjižnici Toneta Selizkarja in mesečni koledar, ki ga je v ta namen naredil Jože Ovnik. Prejemnikov paketov je bilo v 138.

Glede na tekočo socialno situacijo v naši občini je potrebno občanom zagotoviti tudi oblike pomoči za premostitev trenutne socialne ogroženosti. V ta namen vsako leto občina sklene pogodbo z Območnim združenjem Rdelega križarstva Trbovlje.

Za leto 2016 je bila sklenjena pogodba o dodeljevanju različnih oblik socialnih pomoči (plačila položnic Elektra, Komunale, Vzajemne, Spektra in nabava prehrabnih paketov, enkratne pomoči) občanom z Območnim združenjem Rdelega križarstva. Skupno smo iz proračuna za ta namen porabili 24.271 € sredstev. Iz teh sredstev so bila sofinancirana tudi kosila socialno ogroženim uencem iz občine Trbovlje ter dietna kosila za uencane, ki potrebuje posebej pripravljeno hrano. Vsi ti uenci obiskujejo OŠ Dr. Slavka Gruma v Zagorju, ki je namenjena izobraževanju otrok s posebnimi potrebami. Znesek seveda ne zadostuje za pokritje vseh potreb naših socialno zibkih občanov, vsekakor pa bistveno pripomore k lažjanju trenutnih socialnih stisk.

Za plačilo in materialne stroške OZ Rdelega križarstva smo v letu 2016 realizirali 65.610 €. Sredstva so bila namenjena za plačilo zaposlenih delavk, za plačilo materialnih stroškov (komunalne storitve, najem prostorov, električna energija itd.). Rdeči križ je vse leto izvajal svojo osnovno humanitarno dejavnost: pomoč socialno in drugače ogroženim občanom Trbovelj, krvodajalstvo, koordinacija in skrb za javno kuhinjo, izobraževalne programe itd.

Za subvencioniranje mesečnih vozovnic za upokoјence smo v letu 2016 porabili 15.516 €. Mesečno smo subvencionirali vozovnice več kot 290 upravičencem, vizina subvencije za posameznika je odvisna od njegovih dohodkov.

Med te prevoze so vključene tudi subvencije za slepe in slabovidne v naši občini, o pravici do brezplačnega prevoza daje mnenje Društvo slepih in slabovidnih na osnovi stopnje okvare vida. V letu 2016 je bilo 16 takzanih upravičencev (8 za slabovidne in slepe osebe in 8 za njihove spremljevalce).

Za subvencije stanarin upravičencem je bilo iz proračuna Občine Trbovlje porabljenih 391.457 € sredstev. Vlagatelji pridobijo pravico do subvencije najemnine z odlobo o upravnem postopku, ki izpolnjujejo z zakonom predpisane pogoje. Število vlagateljev, ki izpolnjujejo pogoje, pa je odvisno od socialnega statusa, ki je prav tako odvisen od različnih dejavnikov.

Občina Trbovlje poskuša slediti trendom trajnostne mobilnosti in biti obenem prijazna do vseh občanov, tudi do starejših. Zato smo se odločili, da predvsem tistim, ki niso doma »v dolini« omogočimo prijaznejši, prijetnejši in hitrejši dostop do trgovin, zdravnikar in drugih opravkov. Že pred približno dvajsetimi leti so imeli tudi tisti občani in občanke, ki so doma na območju Terezije, Kurje vasi, doma upokoјencev, možnost voziti se z avtobusom in sicer s t.i. »Tereznico«. Za ta namen smo porabili 19.085 € in prepeljali približno 469 potnikov mesečno.

Drušinski jivljenje in spoytovanje osebne integritete

Tudi gibalno oviranim otrokom v Trbovljah oelimo omogočiti aktivno preživljanje prostega časa v mestnem parku, možnost igre, vključevanje v drubobo ter spoznavanje novih prijateljev, zato smo postavili gugalnico za invalidne osebe.

Društvu slepih in slabovidnih smo nudili brezplačno uporabo sejne dvorane za njihove potrebe.

Projekt Stara zola je nastal v sklopu socialnega podjetništva. V trgovinico pa lahko prinesete predmete (pohiztvo, posoda, knjige, televizija, glasbeni stolp, hladilnik, svetilke, ō), ki jih ne

potrebujete več, a so zelo popolnoma dobri za nadaljnjo uporabo. V centru bodo tiste stvari, ki morda tudi ne delujejo, popravili, polepzali ter jih po izredno skromnih cenah oddali naprej. Vljudno vabljeni tudi tisti, ki morda potrebujete kaj od prej omenjenega saj se zna zgoditi, da boste tisto, kar rabite, našli prav v tej trgovinici. A tako kot vsaka druga stvar bo tudi ta zaživela le, če jo bomo vzeli za svojo in če se bomo zavedali, da marsikaj kar imamo doma, ni odpadek. V Trbovljah so na Ulici 1. junija odprli prvi center ponovne uporabe v Zasavju poimenovan »Stara zola«. S socialnim podjetništvom ustvarjamo nova delovna mesta za ranljive skupine oseb ter opravljamo družbeno koristne dejavnosti. Obina Trbovlje je v lanskem letu sofinancirala zaposlitev tekoče zaposljive delavke preko javnih del in omogoila brezplačen najem prostora.

Udeleževanje na področju kulture

Kultura je nedvomno ena najpomembnejših značilnosti človeka, je njegov svet, v njej se človek razvija in z njo se tudi razlikuje od drugih bitij. Kultura je ogledalo naših vrednot in nazere sveta. Zato je treba z ustrezno kulturno politiko omogočiti vsem ljudem enake možnosti dostopanja do kulture in njenega sooblikovanja.

Zavod za kulturo Delavski dom Trbovlje dobro sodeluje z Društvom invalidov, saj gibalno oviranim osebam zagotavljajo brezplačen ogled vseh kulturnih dogodkov. Prav tako pa pomaga invalidskim organizacijam z brezplačnim najemom prostorov za izvedbo njihovih dogodkov. Gledališka dvorana je opremljena z indukcijsko zanko, kar omogoča spremljanje različnih dogodkov tudi tistim, ki uporabljajo slušni aparat.

Tudi Kulturno društvo Svoboda omogoča brezplačen vstop na vse njihove prireditve gibalno oviranim osebam.

V Knjižnici Toneta Selizkarja se mnogim zavedajo skupine prebivalcev, ki imajo drugačne potrebe od večine prebivalcev naše občine. V največji meri se trudijo te potrebe ugotavljati in posameznikom ter skupinam tudi pomagati, da bo njihova uporaba knjižnice in njenih storitev kar najboljza. Oddelek za odrasle je dostopen za invalide na vozičkih. Na tem oddelku je omogočen tudi dostop do knjižničnega gradiva, postavljenega v prostem pristopu. V knjižnici imajo invalidne osebe brezplačno članstvo, kar dokazujejo z veljavno odločbo.

Na oddelku za odrasle in v enoti Dom svobode so pozorni, da uporabnikom, ki slabo vidijo ponudijo zbirko Srebrne niti založbe Miz, ki vključuje gradivo s kakovostno vsebino in zvečjimimi rčkami. Na mladinskem oddelku imajo posebej označeno gradivo, ki je primerno za uporabnike z disleksijo. Na oddelku za odrasle imajo tudi zbirko zvočnih knjig, ki jo redno dopolnjujejo. Ponujajo možnost glasnega branja uporabnikom, ki sami (zaradi takznih ali drugih težav) ne morejo ali ne želijo prebirati različnih vsebin.

Zaposleni v knjižnici so se udeleževali različnih predavanj in izobraževanj, ki jih je organiziralo Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih v KTS z namenom izboljšati kakovost knjižničnih storitev za slepe in slabovidne uporabnike. Letos so zanje pripravili tudi seznam gradiva, ki je kakovostno in bi bilo primerno za preoblikovanje v zvočne knjige.

Skupaj z društvom Čent Knjižnica T. Selizkarja organizira posebno vodenje po knjižnici, ki je prilagojeno uporabnikom/članom društva in jim tako približajo knjižnico, njeno dejavnost in gradivo, ki bi jih utegnila zanimati. V okviru knjižnične domoznanske dejavnosti so članice in člani ter mentorice in mentorji Čent-a svoje delo že predstavili v italnici knjižnice, v okviru vodenega pogovora in predstavitve.

Knjižnica sodeluje tudi z Domom upokoјencev F. Salomon in v njihove prostore mese no dostavlja knjižni no gradivo, ki si ga oskrbovanci lahko izposodijo. Skrbijo, da je gradivo tematsko primerno in aktualno.

Knjižnica je opremljena z elektronsko pove evalno lupo, ki se nahaja na oddelku za odrasle v italnici.

Za sofinanciranje programov druzev, ki se ukvarjajo z ljubiteljsko kulturno dejavnostjo, je bilo v letu 2016 porabljenih 30.599 ". Sredstva so bila dodeljena 26 upravi encem iz ob ine Trbovlje na podlagi javnega razpisa.

Za delovanje Javnega sklada za kulturne dejavnosti, obmo ne izpostave Trbovlje, Zveze kulturnih druzev Trbovlje in KUD Delavska godba Trbovlje pa je bilo v letu 2016 porabljenih 24.293 " .

Druzta in zveza so sredstva porabili za izvajanje svoje redne dejavnosti, za udele0bo na revijah, sre anjih, tekmovanjih, za strokovne sodelavce ter za organizacijo prireditvev.

šport

šport ne sme biti ekskluzivna pravica dolo ene dru0bene skupine, pa pa prilo0nost za vse, da se skozi gibanje ali miselne aktivnosti razvijajo glede na svoje zmo0nosti. Predstavljati mora prostor socialne vklju enosti, enakopravnosti in razvoja vsakega lana dru0be, pa naj se 0eli ukvarjati z vrhunskim športom ali športno rekreacijo.

Pomembno je, da se invalidom zagotovijo enake mo0nosti za rekreacijo in šport. To pomeni, da se zagotovi dostopnost do športnih objektov in, da se finan no podpre prilagojene športne in rekreativne programe za invalide. športne in rekreativne dejavnosti je potrebno prilagoditi potrebam, glede na telesne zmogljivosti in raven invalidnosti. Invalidom, ki so pa pripravljeni tudi tekmovati pa je potrebno to omogo iti. Pri invalidih-športnikih je ze bolj kot pri zdravih razvita tekmovalna strast, samodisciplina, samospoztovanje in tovariztvo.

Vsi športni objekti, ki so v upravljanju Zavoda za šport (šD Polaj, kompleks Rudar in Letno kopaliz e Trbovlje), so bolj ali manj prilalgojeni uporabi invalidov. Prilagojeni so dostopi do objektov, prehodi na tribune ter uporaba sanitarij.

Na vseh športnih objektih, ki so v upravljanju Zavoda za šport Trbovlje je dostopnost za invalide primerno urejena. Prav tako so na vsakem objektu vsaj ene urejene sanitarije za invalide (šD Polaj ima dvoje tovrstno urejenih sanitarij).

Pomo invalidskim ter humanitarnim organizacijam je v Zavodu za šport stalnica. Tako pomagajo oz. sodelujejo z Mladinski centrom Trbovlje in Zagorje, šent Trbovlje, Druztvom prijateljev mladine Trbovlje, Centrom za socialno delo in Varstveno delovnim centrom Zagorje. Pomagajo tako z brezpla nim najemom športnih objektov kot z brezpla nimi vstopnicami za letno kopaliz e.

Zavod za šport se 0e nekaj asa trudi postaviti dvigalo za spust in dvig invalidov v bazen letnega kopaliz a v Trbovljah, vendar zaradi pomanjkanja sredstev to ze ni realizirano. Vendar ne bodo odnehali in se bodo ze naprej trudili pridobiti potrebna sredstva s pomo jo donatorjev, sponzorjev in Zvezo invalidov Slovenije in verjamejo, da jim bo v doglednem asu uspelo.

Na javnem razpisu za leto 2016 je sredstva pridobilo 8 športnih druzev, katera se ukvarjajo s športom invalidov in otrok s posebnimi potrebami (Druzstvo vojnih invalidov Zasavje, Druzstvo

zportni raj, Atletski klub Rudar, Društvo invalidov Trbovlje, MŠD Pjusk, Plavalni klub Lafarge Trbovlje, Strelsko društvo 1956 in Namiznotenizki klub Trbovlje). V zportne aktivnosti je bilo vklju enih 92 odraslih in 29 otrok. Velik del sredstev je bil namenjen rekreativni in interesni dejavnosti (strelstvo, nordijska hoja, balinanje, plavanje).

V okviru projekta Mlade olimpijade vsako leto organizirajo specialno olimpijado kjer sodeluje preko 300 udeleencev. Mladi se z uporabniki VDC in učenci z ol s posebnimi potrebami pomerijo v nogometu, metanju na koz, vle enju vrvi, odbojki ipd. Namen specialne olimpijade je druženje in sodelovanje.

Vklju enost zportnikov invalidov v društvo pomaga premagovati predsodke in strahove pred to populacijo, ki so predvsem posledica nepoznavanja oivljenja invalidov zaradi njihove socialne izoliranosti, kar velja tako za otroke kot tudi odrasle. Spodbuja tudi medsebojno druženje in spoznavanje na društvenih prireditvah, kar pomeni polnopravno socializacijo invalidov. Za društvo oziroma ponudnika zporta in rekreacije to v kon ni fazi pomeni boljzo podobo v okolju v katerem se nahaja, saj preko raznovrstnosti programov skrbi za dobrobit celotne populacije.

Na tak na in je vsem omogo eno redno vklju evanje in ohranjevanje psihofizi nih sposobnosti. Poskrbljeno je tudi za tekmovanja, ki so tako lokalnega, regijskega kot tudi drOavnega nivoja. Poleg tega smo s sofinanciranjem dejavnosti zavodov omogo ili vadbo zportnim društvom v telovadnicah osnovnih zol in zportni dvorani, ob razli nih ve jih zportnih prireditvah smo društvom zagotavljali dodatna sredstva ter drugo pomo .

Verske aktivnosti

Dostop za invalide v Oupnjisko cerkev, v Oupniz e in v prostore Karitasa je primerno urejen. Za cerkvijo je urejeno in ustrezno ozna eno parkiriz e za invalida.

Pripravila:
Karmen Rabuzin

županja ob ine Trbovlje
Jasna GABRI , mag.